

Якщо практика сприйме другий варіант визначення моменту закінчення строків слідства, то прокурори та слідчі знову ж стануть заручниками затягування часу на ознайомлення і тоді, принаймні, необхідно бути залишати час на ознайомлення, звичайно, за рахунок строків слідства.

Незважаючи на, як ми вже вказали, кардинальний підхід законодавця щодо визначення термінів досудового розслідування, в новому КПК так і не передбачено строків судового розгляду, хоча саме на тяганину з боку суддів надходить значна кількість нарікань.

Безумовно, деякі кроки у напрямку прискорення судового розгляду зроблені. Так, ч.1 ст.318 КПК України зобов'язує суд провести і завершити судовий розгляд протягом розумного строку. Згідно з ч.4 ст.28 КПК кримінальне провадження щодо особи, яка тримається під вартою, неповнолітньої особи має бути здійснено невідкладно і розглянуто в суді першочергово. Суттєво, на наш погляд, зменшить час з розгляду справ про кримінальні правопорушення новий для українського судочинства процесуальний інститут, пов'язаний з провадженням на підставі угод (гл.35 КПК України).

Хоренжій А. О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри кримінального процесу*

УГОДА МІЖ ПРОКУРОМ ТА ПІДОЗРЮВАНИМ ЧИ ОБВИНУВАЧЕНИМ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

З прийняттям Нового Кримінального процесуального кодексу, Україна виконала покладенні на себе зобов'язання, вступаючи до Ради Європи 9 листопада 1995 року. А саме це реформування кримінального судочинства. Що включає в себе завдання щодо реформування більшості інститутів кримінального процесу, а також максимально якісне імплементація зарубіжного досвіду з метою оптимізації кримінального переслідування.

Одним із вагомих важелів пришвидшення процедур вітчизняного кримінального процесу слід вважати запровадження такого інституту, як угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

В багатьох наукових працях та статтях вітчизняних правників, учених таких, як Б. Безлепкін, М. Михеєнко, Я. Мотовіловкер, П. Пушкар, Б. Свирид та інших дослідженні питання запровадження цього спрощеного інституту. Але необхідно точне розуміння правової природи, походження та існування інституту визнання винуватості, бо саме це, на нашу думку, є початковим етапом не тільки у розумінні але і у визнанні національної особливості існування процедури угоди про визнання винуватості.

На нашу думку, основною проблемою у існуванні цієї угоди, є неправильне розуміння її правової природи та її визначення.

Витоки системи такого виду угод, як угода про визнання винуватості, йдуть ще з англо-саксонської юриспруденції, де цей інститут з'явився ще на початку XIX століття і має 150 річну практику (Головко Л. В. Альтернативи уголовному преследованию в современном праве / Головко Л. В. – СПб, 2002. – С.152-153).

Більш загально цей термін відомий як *pleabargaining* у Сполучених Штатах, в Англії використовується таке поняття, як *qualityplea*. Угода про визнання винуватості (з англійської – *pleabargain*) – це угода, що укладається між обвинуваченим і державним обвинувачем, як правило, з ініціативи останнього, про те, що обвинувачений визнає себе винним у вчиненні менш серйозного злочину, ніж той, який йому початково інкримінується, в обмін на більш м'яке покарання або на зняття з нього інших обвинувачень (Садова Т. Угода про визнання вини – американський досвід і перспективи запровадження в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 2. – С.147-149).

Багато українських авторів для визначення *pleabargaining* використовують українську назву – «угода про визнання вини» або «судовий компроміс», що не зовсім точно відповідає природі самого інституту, а також спричиняє певну плутанину з тлумаченням цього феномену. Неможливо не погодитися з П. В. Пушкарем, який вважає, що найкраще відображає саме існування цієї процедури визначення використане в Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо спрощення кримінального правосуддя» № 6R (87) 18. У п.7 ч.III використовується назва «процедура клопотання обвинуваченого-підсудного про визнання вини».

Деякі вчені розуміють угоду, як документ у розумінні угоди цивільно-правового характеру, але це є невірним, оскільки ця угода не є обов'язковою для суду. Також невірним є розуміння угоди про визнання винуватості, тільки як процедури, де існує клопотання підозрюваного чи обвинуваченого про визнання винуватості у вчиненні менш тяжкого злочину, бо дана процедура стосується не лише вирішенні питання щодо винуватості особи, але ще й фактів, обставин провадження, які не будуть оспорюватися сторонами, та ще й виду покарання до обвинуваченого. Невірним є розуміння угоди про визнання винуватості як акту примирення, оскільки ця угода не примирює сторони, а є дієвим механізмом у більш швидкому вирішенні провадження. Дана угода здійснюється у рамках публічного права, де прокурор представляє публічні інтереси, а не інтереси конкретного потерпілого. Як регламентовано у ст.469 ч.4. КПК України, укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні в якому бере участь потерпілий не допускається.

Невірним висловлюванням деяких вчених є також розуміння даної угоди, як «сделка с правосудием», тому що під правосуддям розуміється

діяльність органів судової влади (суду та судді) з розгляду та вирішення цивільних, кримінальних та інших справ. Метою так званої «сделка с правосудием» – є в першу чергу боротьба з організованими формами злочинності. У даному випадку угоду про визнання винуватості укладають сторона захисту і сторона обвинувачення у лиці прокурора, суд лише перевіряє та констатує факт угоди.

Виходячи з вище зазначеного, необхідно зробити висновок щодо визначення цієї угоди, то на нашу думку це «процес (процедура) подання клопотання підозрюваного чи обвинуваченого про визнання винуватості», що включає у себе:

- по-перше, ініціювання та укладання укладення угоди про визнання винуватості (угода-це взаємно вольовий вчинок, який тягне за собою певні блага для двох сторін угоди, а також з моменту підпису угоди, підозрюваний чи обвинувачений відмовляється від свого конституційного права на належну судову процедуру, внаслідок чого спрощує процедуру винесення обвинувального акту);

- по-друге, затвердження або відмова в затвердженні даної угоди у підготовчому судовому засіданні (якщо ініціатива була на стадії досудового провадження);

- по-третє, вирішення провадження у суді із затвердженою угодою про визнання винуватості із застосуванням спрощеної та скороченої процедури судового розгляду (суд перевіряє добровільність укладення угоди та відповідність її закону).

- і останнє, винесення вироку із призначенням узгодженої міри покарання.

Марущак О. А.

*Чернігівський державний технологічний університет,
асистент кафедри історії та теорії держави і права,
конституційного та адміністративного права*

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Ухилення від сплати податків особливе кримінальне правопорушення. Специфіка складу злочину, складність механізму його вчинення визначає і особливості досудового розслідування даної категорії справ, яке характеризується труднощами стосовно збору первинних матеріалів і процесу доказування. Процес діяльності суб'єктів даного злочину знаходить відображення у відповідних документах, але згідно з чинним податковим законодавством виявити ухилення від сплати податків можна лише через деякий час після його вчинення. Протягом цього строку документи можуть бути знищені, свідки багато забудуть тощо. Саме тому, найбільш поширеними документами, що містять доказову інформацію є ті, які скла-